

Άρθρο του Δρ. Β. Ζεϊμπέκη

Ο Δρ. Β. Ζεϊμπέκης είναι Διευθύνων Σύμβουλος της OPTILOG Advisory Services, Υποδιευθυντής του Εργαστηρίου ΣυσΠΑΛ του Πανεπιστημίου Αιγαίου και Αντιπρόεδρος Λειτουργιών της Ελληνικής Εταιρίας Logistics (EEL).

Πράσινη εφοδιαστική: Προκλήσεις και ευκαιρίες μέσω του Ν. 4302/2014 για τις Ελληνικές εταιρίες παροχής υπηρεσιών logistics

1. Πράσινη Εφοδιαστική: Η Ελληνική Πραγματικότητα

Στην Ελλάδα πολύ λίγες δράσεις έχουν υλοποιηθεί μέχρι στιγμής που να αφορούν στην «Πράσινη Εφοδιαστική» στον κλάδο παροχής υπηρεσιών logistics. Είναι τιμή μας που η OPTILOG Advisory Services είναι πρωτοπόρος σε αυτόν τον τομέα έχοντας υπολογίσει, για λογαριασμό σημαντικού αριθμού εταιριών στην Ελλάδα, το ανθρακικό τους αποτύπωμα (σε επίπεδο κτιριακών υποδομών, μεταφοράς επιβατών και μεταφορικού έργου) χρησιμοποιώντας ευρωπαϊκά πρότυπα (π.χ. EN 16258:2012). Παράλληλα, η OPTILOG Advisory Services είναι η εταιρία η οποία ανέπτυξε την πρώτη Εκθεση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) στην Ελλάδα (με χρήση των προτύπων GRI, UN Global Compact και Ελληνικού Κώδικα Βιωσιμότητας) σε εταιρία παροχής υπηρεσιών logistics (ελληνικών συμφερόντων). Παρόλα αυτά, θα πρέπει η προσπάθεια αυτή να ενταθεί και να συστηματοποιηθεί. Παρακάτω, παρουσιάζουμε το άρθρο 5 του Ν. 4302/2014 που αναφέρεται στην «Πράσινη Εφοδιαστική», τις προσπάθειες που έχουν γίνει από ελληνικής πλευράς για τη δημιουργία ενός Κώδικα Βιωσιμότητας/Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης καθώς επίσης και ένα σημαντικό Ευρωπαϊκό πρότυπο υπολογισμού του ανθρακικού αποτυπώματος.

2. Τι προβλέπει ο Ν.4302/2014 για την «Πράσινη Εφοδιαστική»

Ο Ν. 4302/2014 περί εφοδιαστικής αναφέρεται στην «Πράσινη Εφοδιαστική» στο άρθρο 5. Πιο συγκεκριμένα αναφέρει: *«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται οι όροι λειτουργίας του συστήματος καταγραφής των περιβαλλοντικών επιδόσεων των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Εφοδιαστική, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και το αποτύπωμα άνθρακα, σε κεντρική βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και οι τρόποι γνωστοποίησης στην αγορά και στο ευρύ κοινό των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Εφοδιαστική, οι οποίες διατηρούν ή επαυξάνουν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις ή εφαρμόζουν σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης πιστοποιημένο από αρμόδιο φορέα»*. Με βάση το παραπάνω άρθρο, γίνεται κατανοητό ότι θα πρέπει σύντομα να υιοθετηθούν ευρωπαϊκά πρότυπα (π.χ. EN 16258:2012) για τον υπολογισμό του ανθρακικού αποτυπώματος τα οποία θα χρησιμοποιούνται από κάθε εταιρία για τον υπολογισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα που προέρχονται από το μεταφορικό τους έργο. Παράλληλα, τα αποτελέσματα των υπολογισμών θα πρέπει να αποστέλλονται σε κεντρική βάση δεδομένων που θα τηρείται από το ΥΠΟΜΕΔΙ. Επιπρόσθετα, η καταγραφή των επιδόσεων μιας εταιρίας ως προς την αειφορία της (για παράδειγμα μέσω της σύνταξης έκθεσης Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης) καθίσταται ιδιαίτερα σημαντική τα επόμενα χρόνια. Ο Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας είναι μια ελληνική προσπάθεια προς την σωστή κατεύθυνση.

3. Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παραθέτονται στην ιστοσελίδα του φορέα Sustainable Greece 2020, ο Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα πρακτικό εργαλείο διαφάνειας και αυτοδέσμευσης των οργανισμών σε θέματα Βιώσιμης Ανάπτυξης και Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας (Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης) το οποίο θα απαντά στις επιταγές της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για δημοσιοποίηση μη οικονομικών στοιχείων (non-financial reporting). Ουσιαστικά ανταποκρίνεται στην ανάγκη μέτρησης της οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής επίδρασης των Οργανισμών. Ο Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας βασίζεται σε διεθνή πρότυπα και αντλεί τεχνογνωσία από τον αντίστοιχο Γερμανικό Κώδικα Βιωσιμότητας ο οποίος έχει αναπτυχθεί από το German Council for Sustainable Development (RNE) λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες της ελληνικής αγοράς, το μέγεθος των Οργανισμών καθώς και το βαθμό ωρίμανσής τους. Ο Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας έχει ως στόχο τη δημιουργία μιας κοινής πλατφόρμας Βιώσιμης Ανάπτυξης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας αναπτύσσεται με ένα μοντέλο 20 Κριτηρίων που βασίζονται σε διεθνή πρότυπα όπως τα εξής: Global Reporting Initiatives (GRI), UN Global Compact, Οδηγίες του ΟΟΣΑ για πολυεθνικές, ISO26000, EFFAS, EMAS, κτλ.

4. Υπολογισμός ανθρακικού αποτυπώματος: Το πρότυπο EN 16258:2012

Όπως και σε κάθε άλλο τομέα, ο υπολογισμός των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον τομέα των εμπορευματικών μεταφορών και των logistics αποτελεί το πρώτο βήμα για την κατανόηση και στη συνέχεια τη μείωση των εκπομπών. Έτσι γεννήθηκε η ανάγκη για ένα ενιαίο πρότυπο υπολογισμού του ανθρακικού αποτυπώματος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN) με τη δημιουργία του προτύπου EN 16258:2012 παραθέτει μια κοινή μεθοδολογία για τον υπολογισμό και την καταγραφή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά την μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων. Προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη ακρίβεια και διαφάνεια κατά τον υπολογισμό των εκπομπών, το εν λόγω πρότυπο περιλαμβάνει τυποποιημένες διαδικασίες για τον υπολογισμό CO₂. Αναλυτικότερα, υποδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο οι μεταφορείς, οι διαμεταφορείς και οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών logistics μπορούν να υπολογίσουν τις εκπομπές CO₂, διαδικασία που παλαιότερα ήταν περίπλοκη και χρονοβόρα. Με τη βοήθεια του προτύπου και των εξισώσεων που αυτό περιλαμβάνει, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις θα είναι πιο εύκολο πια να εφαρμόσουν το νέο πρότυπο, χρησιμοποιώντας στοιχεία που έχουν στη διάθεσή τους όπως ο τύπος του οχήματος, η κατανάλωση καυσίμου σε λίτρα κ.α.

5. Εταιρική αξιολόγηση με βάση δράσεις «πράσινης εφοδιαστικής»

Είναι σημαντικό να τονισθεί πως μια εταιρία η οποία στοχεύει στην αειφορία μέσω εκθέσεων ΕΚΕ και υπολογισμού ανθρακικού αποτυπώματος αποκτά σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων εταιριών. Πιο συγκεκριμένα, μέσω της υλοποίησης δράσεων σε επίπεδο ανθρώπου, κοινωνίας, περιβάλλοντος και αγοράς (αυτοί είναι οι 4 βασικοί πυλώνες της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης), η εταιρία βελτιστοποιεί τις εσωτερικές της διαδικασίες, μειώνει την σπατάλη πόρων, γίνεται πιο δίκαιη με τους συνεργάτες της, προστατεύει τους υπαλλήλους της και παράλληλα αυξάνει την εξωστρέφιά της. Είναι σημαντικό επίσης να τονισθεί πως σε αρκετές Ευρωπαϊκές χώρες οι δράσεις αειφορίας μιας εταιρίας αποτελούν κριτήριο χρηματοδότησης από το κράτος και το τραπεζικό σύστημα ενώ παράλληλα λαμβάνονται υπόψη κατά την οικονομική αποτίμηση και αξιολόγηση μιας εταιρίας.